

980202-1

Budoucnost filosofie záleží na budoucnosti myšlení vůbec. Tam, kde se nemyslí, nebo tam, kde se myslí jen „technicky“, „pragmaticky“, nemá filosofie na různých ustláno, a dokonce je možné, že docela odumírá. Rezistenci pak mohou projevit jen lidé, kteří jsou oním zvláštním způsobem myšlení takměř „posedlí“; staří Řekové si toho byli vědomi a mluvili o „filosofickém erótu“, tj. o erotické lásce k filosofii (musíme tu ovšem připomenout, že erotická láska ve starém Řecku znamenala jen lásku nižšího k vyššímu a že se sexem mohla, ale také nemusela mít vůbec nic společného); přinejmenším podle Platóna je třeba rozlišovat toužící lásku k pravdě – FILIA – od lásky k filosofii – ERÓS FILOSOFIKOS. Aristotelés zase byl přesvědčen, že je člověku vrozena touha po poznání. Atd. Nepochybně jsou opravdu někteří lidé filosofickými problémy, otázkami a vůbec filosofickým způsobem myšlení překvapivě pro své okolí strhováni. V tom smyslu je filosofie podobná některým druhům umění: vyžaduje nadání, ale vedle toho tu musí být jakási zvláštní přitažlivost, která nadaného člověka strhuje k tomu, aby filosofoval. A jako v každém umění má vedle talentu velký význam jeho kultivace, vzdělání, které ovšem u filosofie nespočívá jen v nějakém zdokonalování v ovládání technik, ba ani v pouhé inspiraci jinými mysliteli (ani jedno ovšem nelze nijak podceňovat). Ve filosofii nesrovnatelně víc než v kterémkoli druhu umění záleží na znalosti a porozumění starším až i nejstarším myslitelům, tedy zapojenost do rozsáhlých dějinných kontextů.

(Písek, 980202-1.)